

นิสารัตน์ เผ่ากันทรภัก 2556: การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยละครกระบวนการเพื่อพัฒนา
แนวคิดและสร้างความคิดตระหนักเรื่อง แผ่นดินไหวและสึนามิ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา ภาควิชาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์ประพันธ์ พงษ์โสภณ, ปร.ศ. 187 หน้า

งานวิจัยนี้ใช้รูปแบบกรณีศึกษา แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะประเมินความต้องการจำเป็น ระยะออกแบบ
และพัฒนานวัตกรรม และระยะนำนวัตกรรมไปใช้และประเมินผล โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาแนวคิด
และความตระหนักเรื่องแผ่นดินไหวและสึนามิของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2) ศึกษาผลการ
จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยละครกระบวนการต่อแนวคิดและความตระหนักเรื่องแผ่นดินไหวและสึนามิของ
นักเรียน พลวิชัยเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในระยะวิจัยที่ 1 จำนวน 1 กลุ่ม และนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ตอนปลายในระยะวิจัยที่ 3 จำนวน 1 กลุ่มจากโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือวิจัย คือ
แบบสัมภาษณ์แนวคิด เรื่อง แผ่นดินไหวและสึนามิ แบบสอบถามความตระหนัก เรื่อง แผ่นดินไหวและสึนามิ
แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน แบบบันทึกหลังการสอน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
ร่วมกับสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ในระยะประเมินความต้องการจำเป็น แนวคิดนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มี หรือแนวคิด
คลาดเคลื่อน ในเรื่องสาเหตุ จุดกำเนิดแผ่นดินไหวและสึนามิ กระบวนการเกิดแผ่นดินไหวและสึนามิ การเกิด
แผ่นดินไหวและสึนามิในประเทศไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวและสึนามิ และมี
ความตระหนักต่อเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิสูงสุดในระดับการจัดระบบ 2) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมี
แนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์มากขึ้นในทุกแนวคิด และมีความตระหนักต่อเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในชั้นระดับ
การสร้างนิสัยสูงขึ้น 3) ข้อค้นพบจากการจัดกิจกรรมละครกระบวนการ คือ 1. ชั้นวิจัย ครูต้องมีการเตรียมการและ
วางแผนกิจกรรมต่างๆล่วงหน้า ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนใช้ทักษะสืบเสาะหาความรู้ ค้นพบแนวคิดทางวิทยาศาสตร์
ด้วยตนเอง และจัดหาแหล่งข้อมูลให้นักเรียนเพื่อค้นคว้า ตรวจสอบ 2. ชั้นสร้างละครครูจัดกิจกรรมให้นักเรียน
ได้สำรวจและค้นพบศักยภาพและความสนใจเกี่ยวกับการผลิตและการแสดงละคร โดยครูใช้ข้อมูลดังกล่าวใน
การมอบหมายบทบาทหน้าที่นักเรียน ครูสร้างทีมงานและพี่เลี้ยงประจำกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเทคนิคและให้กำลังใจ
นักเรียนขณะดำเนินงาน และ 3. ชั้นเผยแพร่ ครูควรจัดเตรียมสถานที่แสดงสาธารณะที่เป็นมิตรและหลังการแสดง
ครูควรให้นักเรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับ สิ่งที่ตนเรียนรู้ เพื่อครูจะได้ตรวจสอบแนวคิดและให้ข้อมูลย้อนกลับ
หากจำเป็นอีกครั้ง และจากการวิจัยยังพบว่ากิจกรรมละครกระบวนการสามารถใช้กับนักเรียนที่มีแตกต่างของวัย
และความสามารถได้ ซึ่งนักเรียนจะได้พัฒนาแนวคิดทางวิทยาศาสตร์และสร้างความคิดเกี่ยวกับปรากฏการณ์
ทางธรรมชาติตลอดการจัดละครกระบวนการ

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก